Eduskunnan talousvaliokunta
Viite: K 19/2026 vp Valtioneuvoston ilmastovuosikertomus 2026

Lausunto ilmastovuosikertomuksesta 2026

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua ilmastovuosikertomuksesta. Se muodostaa arvokkaan vuosikatsauksen Suomen ilmastopolitiikan kehitykseen kokonaisuutena. Ilmastovuosikertomus osoittaa Suomen teknologianeutraaliuteen perustavan energia- ja ilmastopolitiikan tuloksellisuuden myös päästövähennyksissä. Tervetullut osa ilmastovuosikertomuksissa on keskeisten politiikkatoimien esittely ja niiden toimenpanon arviointi. Tämä olisi hyvä saada jokaisesta osiosta.

Vaikka vuoden 2026 ilmastovuosikertomus kertoo hyvästä kehityksestä monella sektorilla, edellyttää tavoitteiden saavuttaminen vielä lisätoimia pääsektoreista taakanjako- ja maankäyttösektoreilla.

Päästökauppasektorilla hyvä päästövähennysvauhti jatkui 2025, ja sektorin päästöt alenivat peräti 11 % verrattuna edelliseen vuoteen. Päästökauppa ohjaa tehokkaasti investointeja puhtaisiin teknologioihin. Ydin- ja tuulivoimasta on tullut sähköntuotannon merkittävimmät tuotantomuodot, ja samalla turpeen ja fossiilisten polttoaineiden käyttö on käytännössä loppunut. Suomi on sähkössä lähes netto-omavarainen.

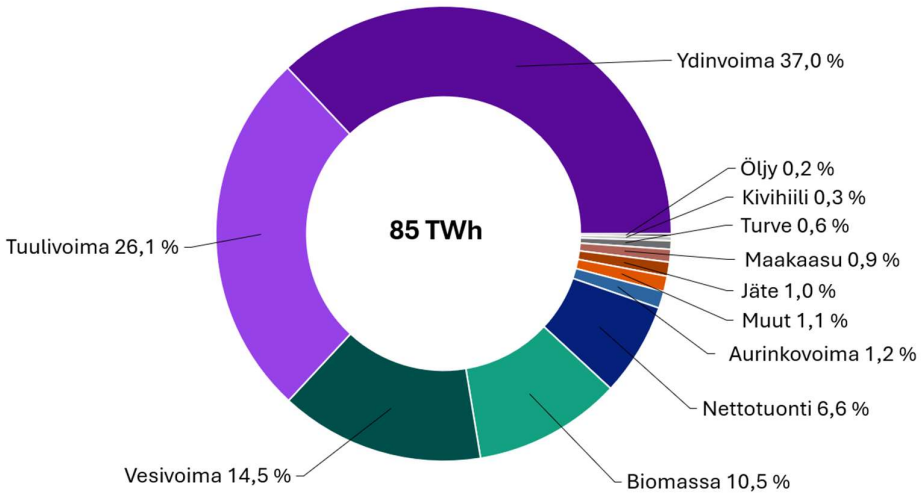

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

Lämmöntuotannossa sähkön ja hukkalämpöjen hyödyntäminen kasvoivat edelleen viime vuodesta, ja ne yhdessä kattoivat jo neljänneksen tuotetusta kaukolämmöstä.

Jätteiden käsittelyn kokonaispäästöjä alentavat jätteen syntymisen ehkäisy, materiaalikierrätys sekä residuaalijätteen polttokäsittely energiaksi.

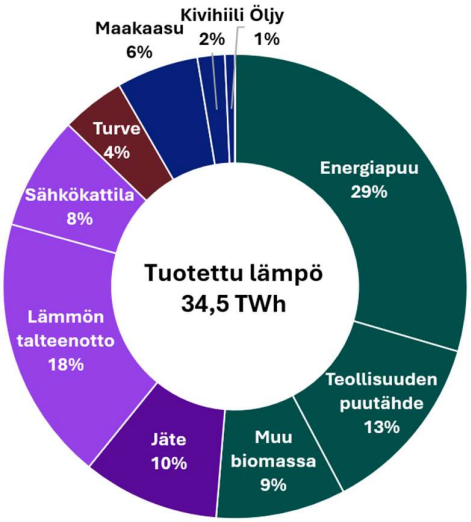

Sähköistyminen kirittää päästövähennyksiä liikenteessä ja lämmityksessä. Päästöperusteinen autovero sekä ominaispäästöjen huomioiminen työsuhdeautojen veroedun laskennassa ovat tärkeitä kannustimia valita uudeksi autoksi sähköauto. Vuonna 2025 uusista henkilöautoista lähes 40 % oli täyssähköautoja ja tämän vuoden uusimmissa kuukausitilastoissa jo yli puolet. Liikenteessä sähköistymisen ohella jakeluvelvoite edistää päästövähennyksiä. Sähköautojen kasvava osuus ja biopolttoaineiden osuuden palautuminen käänsivätkin viime vuonna liikenteen kehityksen oikealle kaistalle, ja kotimaan liikenteen päästöt alenivat peräti 7 %. Hyvää kehitystä ei pidä vaarantaa heikentämällä jakeluvelvoitetta tai nostamalla sähköisen liikenteen verotusta suhteessa tuontipolttoaineiden käyttöön.

Ilmastovuosikertomus antaa katsauksen paitsi toteutuneeseen päästökehitykseen, myös siihen, miten Suomen ilmastolaissa määritellyt tavoitteet sekä EU:ssa sitouduttuihin velvoitteisiin ollaan pääsemässä. Maankäytössä ollaan jäämässä omista tavoitteista. Velvoittavien EU-tavoitteiden saavuttamisen osalta vertailutason päivitys on keskeistä. Lisätoimien tarve on yhtä kaikki ilmeinen, ja kustannustehokkaita toimia olisi maankäytön MISU-suunnitelmassa tunnistettuna. Taakanjakosektorilla tavoitteisiin oltaisiin nippa nappa pääsemässä käytettäessä kaikki saatavilla olevat joustot.

Lisätiedot:
Petteri Haveri (petteri.haveri@energia.fi, 050 5711554)